

at han meget ønskede, at Indenrigsministeren kunde vende tilbage til den af ham for 15 Aar siden udtalte Ansuelse om en fri Rentefods Anvendelse. Jeg maa dertil for det Første bemærke, at jeg ikke som enkelt Minister kunde være saaledes raadig over dette Lovforslag, at jeg kunde aldeles opgive det, som fra Regjeringens Side ved Foredragelse af Lovforslaget for Hans Majestæt Kongen i Statsraadet netop er anseet som Kjernen i samme, at Rentefoden i Prioriteter i faste Eiendomme ikke skulde blive ubunden. Det er allerede en betydelig Modification, som jeg har troet at kunne gaae ind paa, at Rentefoden kunde frigives for en betydelig Dvotadeel af bemeldte Prioriteter; men dertil kommer, at jeg for mit personlige Bedkommende endnu ikke kan komme til den Overbeviisning, at det i Diebliffet er det rette Tidspunkt til at stride til en saadan total Frigivelse. Jeg maa bemærke, at Forholdene i denne Henseende ere væsentlig forskellige, hvad de vare i 1840, da man befaandt sig i den dybeste Fred og, hvis jeg ikke feiler, Statspapirernehengang stode høiere endnu. For Diebliffet ere Conjuncturerne yderst vanskelige, det er jo vist, at ved indtrædende Krigsforhold stiger Renten betydelig, og det er ogsaa vist, at saadanne Forhold indvirke betydeligt paa saadanne Effecter som Creditforeningsobligationer, og naar det af mig tiltraadte Forslag væsentlig er støttet til en Henviisning til Creditforeningerne som et Hjælpe-middel, saa er det jo klart, at dette Hjælpe-middel svækkes betydeligt, naar man vil indføre Forandringen under Conjuncturer, som gjøre dette Middel mere usikkert, end det ellers vilde være, hvortil kommer, hvad den sidste ærede Taler meget rigtigt bemærkede, at en stor Forøgelse af disse Obligationer paa Markedet vilde bringe dem ned. Jeg kan derfor, som sagt, ikke komme til den Overbeviisning, at det under de nuværende Conjuncturer og, hvor Rentefoden, navnlig i Kjøbenhavn, har Tendens til at stige og navnlig staaer over 4 pCt., er rigtigt at foretage et saa indgribende Skridt som en total Ophævelse af den bundne Rentefod.

Naar der er hentydet til, at man ved at indrømme, at en høiere Rente kan erholdes

imod god Sikkerhed, og dog i Loven give et Forbud mod, at offentlige Stiftelser og Umyndige erholde, hvad de kunne erholde, da ved den Forfrist, at de ikke maae tage mere, naar Andre maae gjøre det, begaaer en Uretfærdighed — saa turde det dog hælde sig, at der, naar man betragter Sagen i det Hele fra et høiere Standpunkt, ikke kan være nogen Tale om, at man derved gjør disse offentlige Stiftelser eller Umyndige nogen Uret. Ligesom det nemlig er en Hovedbetragtning, at man maa vogte sig for at forhøje Rentefoden for alle faste Eiendomme, saaledes er det ogsaa en Hovedbetragtning fra de Umyndiges og offentlige Stiftelsers Standpunkt, at om de endog i mange enkelte Tilfælde kunde erholde høiere Rente, navnlig ved fremtidige Laan, saa er der dog endnu et andet Hensyn for enhver ærlig Bestyrer af offentlige Stiftelser, nemlig det, at han nu har et stort Udvalg af Pantet, just fordi der udlaaes til den moderate Rente og fordi de offentlige Prioriteter i andre Henseender ere de fordeeligste. Derfor er det, som ogsaa antydet her, kommet saavidt, at en redelig Bestyrer meget godt kan faae store Summer anvendte paa Prioriteter kun til $\frac{1}{3}$ Deel og i alt Fald indtil det Halve af Værdien. Det er mig saaledes bekendt, for at nævne et Exempel, at Universitetets Dvæstur her i Kjøbenhavn har Tilbud om slige Prioriteter i Overflodighed.

Naar man nu seer hen til, hvor store Omflag i Eiendommens Værdi der har fundet Sted, naar især viældre holde os for Die, hvad vi have oplevet i vor Ungdom — man har i de 40 Aar siden 1814 glemt Mærene fra 1807 til 1814 — saa vil man indrømme, at det er ønskeligere, at de offentlige Stiftelsers Prioriteter komme til at staae yderst sikre, end at de laane ud indtil henimod de fulde $\frac{2}{3}$ Dele for en noget høiere Rente og derpaa, hvis Eiendomsværdien slaaer voldsomt om, lide store Capitaltab. Jeg troer altsaa, at man ikke kan betragte det som en Uretfærdighed — og det vil jeg meget væge mig imod — naar der holdes paa Rentefoden indtil den omtalte Sikkerhed af $\frac{2}{3}$ Deel.

Grunden til den Meningsforskjellighed, der er fremtraadt her i Salen, ligger for en stor